

diante: qz si b sibi ptingere posset: q̄to magis nob cauendū est: ne offendēdo sim⁹ reprobi.

Tertium p̄ncipale.

Intra tertium p̄ncipale: vbi b s̄ pbat p̄ antiq̄z exēplōem: cuz dicit. **N**olo eiz vos igno. fra. vbi s̄i due p̄es.

C Prima p̄to est: qz ad correptōes mox m̄tum p̄sunt exēpla bonoz. vnde **I**sidō. de sū. bo. dicit. **D**eus cum nos p̄ceptis suis admo- net: et vite scōz boni opis exēpla p̄ponit: nulla est iam de reatu excusatio: qz lex dei quoti- die ad aures n̄as pulsatur: et scōz documenta: bonoz ex: cordis nostri affectū puocat. vnde s̄m eundē. **O**randus est d̄s: vt v̄tutes quas sc̄tis p̄parauit ad coronā: nob ad p̄fectum sint posite: nō ad penā. **E**t si p̄raioz sepe secuti sumus exē: cur non imitemur scōz digna: et deo placita facta: **E**t n̄a si apti sum⁹ imitari unī q̄s in malū: cur pigri sumus imitari iustos in bonū: vnde dicit. **N**olo vos igno. fra. s̄. inli- tutiones fidei et exercitia virtuosa: quon̄iaz pa- tres nostri. i. institutores fidei: omnes perfe- cti existētes in virtute. sub nube fuerūt. s̄. exē- plaris informationis: protegente nos ab estu carnalis impugnationis.

C Secūda p̄to est: qz single virtutes in singlis patribus et p̄phis sunt nob exēplificate: vt ten- dentes ad meritū p̄fectiōem: ipas virtutes in ipsis diligētius atēdamus. vñ ex⁹ scōz qb⁹ edificat hō: varias faciūt sectari virtutes. **I**hu- militatis ex x̄po: deuotōis ex petro: caritatis ex iohē: obīe de abraam: tollerātie de iacob: casti- monte de ioseph: māsfuetudinis de moysē: cō- stantie de ioh̄e: benignitatis de samuele: mie- de dauid: abstinentie de daniēle. **S**ic et cetera facta p̄oz quo labore: quo moderamine: qua i- tentione vel p̄punctōe gerant: vir sc̄tis imi- tanda p̄sideret. **E**t ideo dicit **I**sidō. de sū. bo. qz q̄ sc̄tūz vīz imitat: quasi exēplar aliq̄d intue- tur: seqz in illo quasi in speculo p̄spicit: vt adij- ciat qd̄ deesse virtutis agnoscat. **A**d inus. n. seip̄m hō p̄siderat: sed duz altēz intendit: illd̄ quod minus est luminis adijc̄t. **H**oc. n. in- nuit apl̄s d̄i. **O**mnēs mare trāserunt: et oēs in moysē baptizati sunt. **B**aptizati dicunt in moysē: in nube: et in mari: qz illa oia gerebant formaz et figurā nostri baptismatis. **A**d moysē enim x̄pm: nubes sp̄m. s̄. marcerubz bap̄tis- mum significat sanguine christi rubricatum et p̄secratum. **P**pls transiens significat fideles **A**dors egyptioz significat ablutōem p̄ctōz.

Illa ergo oia nostri fuerunt figure. **I**lla tunc figurate gesta: nunc in nostra salute p̄sentur quia tunc futura p̄nunciabant: non p̄terita leguntur: et p̄sentia cognoscunt: vnde dicit.

Eandem escam sp̄ualem. i. virtualem exerci- tationem: qua nunc spiritaliter reficimur: pro- tunc manducabant vsu p̄tinuo: in augmentuz meriti virtualis actionis: p̄sequēte eos petra. **N**am s̄m **I**sidō. p̄fectoz virorum est nō quenlibet sanctorum imitando: sed ipam veri- tatem intuendo iustitiā opari. vel sic. **E**andē escam sp̄ualem manducauerunt. i. corpus x̄pi in signo spiritaliter intellecto: et oēs eundem potum biberunt. s̄. x̄pi sanguinem in signo.

Sic loquit de cibo spiritali et potu sp̄uali p̄ fi- dem: nō de corporali. **A**ug. **S**pirituales ergo potū quez biberit ipsi et nos debemus: qz idē illoz pot⁹ et noster significat. **E**t iō illoz cib⁹ et potus noster idem est ministerio et significa- tione: non sp̄e: qz idem x̄ps illis in petra est si- guratus: nobis in carne manifestatus: et altari sub specie panis et vini figuratus. **I**n signis vtiqz diuersis eadez est fides. **S**z illi ventuz nos p̄ntēz venisse credimus. **E**t iō dicit sp̄ua- lem. **S**piritaliter aut biberunt eundem: quem nos corporaliter nō eundem. **S**eq̄tur. **C**on- sequente eos pena: que x̄ps figurabat: et fidei eiusdem fuit signum. **A**d anete ergo in fide: et videte signa varia. **I**bi. n. erat petra x̄ps: no- bis quoqz in altari positus x̄ps est: si sp̄m vi- sibilez attendas: aliud est. si intelligibile signi- ficationem: eundem potum sp̄ualem biberūt.

C Domnica in. lxx. Sermo. 36. de euāg.

Simile est re

gnum celoz homini patri
famili. 2c. **M**at. 20. **Q**z
ex ociositate multa mala p̄-
uentunt. s̄. in corde: qz s̄m
Ber. **O**ium cogitatioū

malarum est sentina. **I**n ore: quia s̄m eundē est mater nugaz: et nouerca v̄tutum. **I**n ope quia s̄m **O**scam: iniquitas sodome fuit saturi- tas panis et ocii. **E**t ideo in die iudicij omne momentum erigetur a te: qualiter sit expressū **E**t ideo damna talis negligētie et ociositaz bcatus **B**er. deuotissime deplorat: dicens. **O** bone iesu cor intermissi te villo tempore in corde meo verbari: te tota mente amplecti: oia

Sermo

interiora mea ubi tunc erant: quando tecum non erant? Deus vite mee quod vane presumpta sunt infructuose elapsa sunt a me tempore mea: quod disti mihi: ut facerem voluntate tuam in eis: et non feci. Quomodo subsistat? Quomodo leuare potero oculos meos ante faciem tuam in magno illo exaranie: quando numerari omnia peccata mea iusseris: querens fructum in eis? Audeant in oblivione coram te tempore: que perdidit infructuose. **F**iat huiusmodi tempore mei sanctificatum in gratia tua. Et ideo euangelista volens aitare ad spiritualis exercitii et laborum inbationem: ponit sex consideranda.

Primum principale.

Circa primum principale: ubi ponit nobis operationum in vinea dei conductio: cum dicitur. Simile est regnum celorum: sunt quinque conclusiones.

Prima celo est: quod hec dominica septuagesima appellatur: quod nunc representat ecclesia tempore captiuitatis israelitice plebis: que propter sua peccata punita fuit in suilitate babilonica per annos septem: ubi sicut ait psalmus. suspenderunt organa sua: dicentes. Quomodo cantabimus canticum etc. Hoc idem dominus futuroque prescius: imminutus fuerat. **I**her. 15. **W**erdam inquit ex eis vocem gaudij et lenitie. **Q**uod etiam mystice expositum in nostra. **70.** obseruamus canticum lenitie suspendendo. **f. alla. T**e deum laudamus. **B**ea in excelis etc. **Q**uia quod hoc tempore signa lenitie sunt penitus relinquenda: et lamenta prius assumenda: ideo ecclesia aniat nos in officio hodierno: verbis: expletis et promissis: ut prius opibus insistamus fideliter. **V**erbis. **N**am in epistola hortatur nos ad currendum per prius opera: ad certandum contra diabolica temptamenta. **I**n euangelio vero ad laborandum in conscientie vinea. **E**xemplis. **f. tres viros et eorum dicta** pducens in medium: qui erant peccatores maxime. **f. David:** cuius verba recitantur in missa. **f. ipseus introitus. d. Circumdedere me: ne quis desperet de peccato luxurie. Paulus** cuius verba sunt in epistola: ne quis desperet de peccato superbie. **Et Matthaeum:** cuius verba sunt in euangelio: ne quis desperet de peccato auaritie. **P**romissis. **P**romittit. **n. laborantibus de hauri:** currentibus brauium: et pugnantis coronam.

Secunda celo est: quod metaphoricè regnum celorum est prius ecclesia: vel iustorum vita. et sic est comparatio tam persone ad personam: quam negotij ad negotium: et est sensus. **N**egotij quod sit in ec-

clesia: est simile negotio tali: quod ab homine patrefamilias quoadmodum fit. **E**t ita **f. Greg.** regnum celorum dicitur ecclesia militans: quod cum triumphante facit unum regnum: in quo est vnus rex. **f. trinitas. vna lex. f. caritas. vna plebs. f. xpianitas. vna merces. f. eterna felicitas:** que hic quodammodo habetur in spe: et ibi precipue in re.

Tertia celo est: quod iste paterfamilias est deus trinitas: quod ad creationem: gubernationem et preservationem omnium creaturarum. **S**ingulariter tamen rationalium per sue imaginis signationem: luminis naturalis impressionem: eterni premij oblationem. **S**pecialissime autem est pater omnium fidelium per vocationem: instructionem: et nutritionem. **D**eutero. **32.** **M**agnus non est ipse pater tuus etc. **f. familia eius est vnuerfitas viatorum: beatorum: damnatorum:** que potest dicere illud psalmus. **I**psie fecit nos: et non ipsi nos etc. **vnde Aug.** super gen. dicit. **Q**uod deus in hoc mundo fecit sibi triste gremium: cuius pars superior est regio lucis: in qua habitant victores.

Inferio autem est regio tenebrarum: in qua habitant victi. **M**edia pars est lucis et tenebrarum: ubi habitant milites. **I**n superiori est tantum gaudium: in inferiori tantum luctus. **I**n medio vtrumque mixtum. **Q**uarta celo est videre de vinea: quod fit. **E**t dicitur quod est conscientia. **N**am sicut in vinea debet esse clausura: ut canes et porci de vastantes eam arceantur. **S**ic reuera operum conscientiarum esse clausuram per circumspectionem sensuum exteriorum: ne canes inuidie: et porci luxurie intrantes: et intima cordis penetrantia per imaginatones et affectiones carnales ipsam deuasent.

Est quodammodo felix: quem faciunt aliena pericula cautum. **H**ec vinea habet palmites per fructibus facientes: puta que sunt mansuetudo: castitas: patientia: ceteraque innumerabilia bona: que omnia generaliter in ea adeo sunt plantata: ut afferant fructum. **H**ec vinea magnum laborem exigit quia cum sit bene culta: copiosissimum reddit fructum. **M**ias hieret sterilis. **P**rouerb. **34.** **T**ransiit per vineam stulti. **i. vitam negligenter insperit: et operuerunt faciem eius spine:** scilicet sollicitudinis.

Quinta conclusio est videre de operariis. **N**am hec vinea commissa est excolenda **A**de: et toti sue posteritati. **vnde sicut **A**das** postquam erat in paradiso colere et operari eum: ut dicitur **genesis. 2.** sic et nos positi sumus super vineam scilicet conscientiam: que est vinea iustitie excolendam. **S**icut autem mercenarius positus in

vinea sua si neglexerit eam: non solum inerce
dem suam perdet: sed etiam deserta vinea ex-
getur ab eo: sic et non si eius culturam debitam
neglexerimus: non solum de ea piteicimur: sed
etiam a nobis quod neglectum fuerit: eriget.
Vinea enim dei non extra nos est: sed in nobis
ipsis plantata est. Prima cor. 3. Dei cultura
estis. vnde iste paterfamilias erit per suam ma-
nifestationem. Primo mane. i. p^a mundi eta-
te: vel in principio discretōis. Conducere opa-
rios non ociosos: non verbosos: q. negligēt vl
dicunt: et non faciunt. In vineā suam: in qua
s. palmites virtutum oplāuit. Sed heu
in hac vinea pro vino punctionis: et deuotio-
nis: et dilectionis: multi habent vrticam vren-
tium carnalium desideriorum: et spinas ama-
ritudinū et odiorū. vnde si huic vinee propter
pigritiam non adhibeatur debita cultura: spine
et vrtice succrescentes: vinee crescennā suffoca-
bunt. Et ideo ne fructus tam segniter negligi-
tur: hec vinea est putanda: fodienda: custodiē-
da: vindemanda. Putabitur. n. per vitorū
extirpationem. Nam s. m. Amb. vinea recisa
frondescit. Semiputata frōdescit. Neglecta
penitus luxuriat. Jobis. 15. Omnem palmi-
tem in me ferentem fructum purgabit eum.
Foditur per amoris diuini inflammationem.
Hic. n. amor omnes amores mundanos et q. si
ad radicem vitis subortos eradicat et euellit.
Lustodit etiam: ne a bestiis nociuis deuas-
tet. Et ideo turris in medio eius edificat. Mat.
21. Per quam discretio rōnis intelligit: qua
mediante aditus bestiarū precludit. Deutero.
28. Vincam plantabis et vinū nō bibes: q. n.
vastabitur vermibus. Vindemabitur quoq.
per nostre intencōis in deum directionē: vt
scilicet sicut in vindemia exteriori botri abscer-
duntur et oportant: sic omne opus bonū per
nos factū: de laude hoīum abscidat: et in vni-
ūltimū finem pportet: ne verifict iūd psal.
Vindemant eam q. pretergrediunt ea.

Secūm principale.

Trea secundū principale: vbi p. p. p.
nitor nobis conductorum ad opus
missio: cum dicitur. Conuentōe aut
facta: vbi sunt due conclusiones.

Prima conclusio est: quia s. m. L. bysost.
conuentio est vite eterne promissio. Ideo sal-
uator ad hanc vineam rite ac debite excollen-
dam: p. missione vite eterne plures conduxit:
quantum ad diuersos status hoīum: qui sunt

quinq. s. prelati: mercatores: milites: ministri
eccle. et viri religiosi: et agricole. Per eos
ergo q. mane conducunt: accipiuntur prelati:
qui primo vocantur ad opera iustitie. De qui-
bus dicit sapien. 2. Diligite iustitiam. Alios
ergo debent precedere in opibus iustitie. Et
ideo mane vocant. Ero. 8. Resurge diluculo
Per hos qui hora tertia vocant: accipiunt
negociatores. Quibus congruit hoc quod di-
citur. Inuenit alios stantes in foro ociosos:
quia hora tertia forsā signat: q. iter crucifixo-
res domini computantur. Mat. 15. Et erat
hora tertia: et crucifixerunt eum. Quod dicit
de crucifixione facta per linguas iudeorū siml
quia mercatores cōsueuerunt pro lucro suo iu-
rare: et sic quodammodo linguis crucifigunt.
Lingua enim iurantis: quasi clauis et lancea
crucifigentis. Ideo enī iurant: vt eis credat.
et sic proximum decipiant. Per eos qui cir-
ca horam vocantur sextam: milites designant
quia cum hora sexta dominus crucifigeretur:
a militibus vestibus suis spoliatus est. Mat.
27. Signans ecclias: que rebus suis a militi-
bus suis spoliatur. Ecclesia dicitur cōgregatio
iustorū. Caput iesu q. d. spiritus erat corona-
tum: signat sacerdotes: qui sunt caput eccle:
qui spiritus coronant: quando decime eis a mi-
litibus auferuntur. Jobis. 19. Et milites qui
dem hec fecerunt. Per eos q. circa horam
nonam vocati sunt: signat ministri eccle. et re-
ligiosi viri. Nam hora nona iesus expirauit.
Matth. 27. In quo figurat: q. ipsi tanq. spiri-
tuales separari debent a carnali affectione.
Per quos signari etiam possunt simplices lay-
ci: qui maxime curam de corpore mystico xpi
habent. Isti corpus xpi vulneratur: aromati-
bus conduunt: qui afflictionis sanctorum cart-
tatis affectu: et verbis cōsolationis pie demul-
cent. Linteamtibus etiā inuoluunt: q. de bo-
nis temporalibus necessitatibus scōz subuentunt.
Per eos q. xi^a. hora vocati sunt: signat
agricole: p. quos significari pnt isti simplices.
Et notādū q. hī vocati hora. xi^a. interro-
gati sunt. Quia hic stas tota die ociosi: Re-
spōderunt. Quia nemo nos pduxit. In hora
xi^a. signatur oīs transgressio. In respōsione
transgressionis excusatio. Ipsi q. d. ignorātes
legē: et ignorantia peccauerunt: s. in rīsione
dicit. Nemo nos pduxit. se excusantes p. prelatos.
Quid. n. est dicere nemo nos pduxit: nisi nō
nos docuit: nemo nob pducit. Isti peccat ex

Sermo

ignorantia: prelati ex malicia. Et h̄ p̄ sint vocati ad opa iustitie nouissimi tamen inueniuntur. **S**ec̄da p̄lo est: q̄ per denarium diurnum signatur remuneratio que plato debetur p̄ cōtinuatione operis et doctrine. Et si denarius detur alijs: tñ non nisi prelato diurnus datur. In quo signatur aureola que debetur: q̄ erit i ornamentū rōnalis: ad que spectat doctrina. Sicut aureola virginis decor est p̄cupiscibilis in q̄ est mūdina. Et aureola martyꝝ ē ornamentū irascibilis: in qua fortitudo et patientia. vnde d̄r. Ex denario diurno. Denarius d̄r a decē: eo q̄ deces nūmos vsuales valeat: et signat v̄tā beatā. Nam i denario ē figura sperica: vbi nō est inuenire finem: i quo signat v̄te eternitas. Itē ymago regis inscripia in quo signatur aie ad deus plena p̄formitas. Itē materia p̄ciosa in quo eterne fructiōis sūma signatur iocūditas. Itē pulchritudo gratiosa in qua corporis gl̄iosi grata formositas. Itē denari⁹ valet decē: q̄ obseruātibus decē precepta dabitur. S̄z diurnus d̄r. Tum q̄ tota vita hois iusti: reputatur q̄si vnus dies. Tuz q̄ opanti in die gr̄e: et nō in nocte culpe reddit: tuz q̄ in die gr̄e habet. Recte igit̄ denarius diurnus assignat eia qui in obsequium christi non parcem s̄z v̄te sue totum diem expendunt.

Tertius principale.

Inca tertium principale: vbi p̄ponit nobis missio remuneratio: cuz d̄r. **C**ū sero aut̄. vbi sunt tres p̄lohes. **P**rima p̄lo est: q̄ h̄ eadē sit hora et tēpus laboris: et ichoatio quietis: et finis opis: et tēps retributionis: tñ finis mundi, p̄ tpe retributionis assignatur: vnde d̄r. Cū sero factū eēt et. vbi Raban⁹. d. Postq̄ opis diuini reddita ē ratio: ad remunerations tēps accedit oportunitas. d. Cū aut̄ sero eēt sc̄m. i. cū dies totius vite ad vesperū s̄sumatiōis inclinata fuerit: merces est reddēda. Quare s̄z Criso. Sero: nō alio mane reddit mercedē. Ergo adhuc stante seculo: iudiciū est futurū p̄pter duo. **P**rimo q̄ ipsa beatitudo futura est merces iustitie. Iō nō in alio seculo fit iudiciū: s̄z ante illud. **C** 2° ne videant peccatores diei illius beatitudinē. **S**ec̄da p̄lo est: q̄ p̄m̄uz b̄titudinis eterne debet dari et reddi. Dari q̄d̄ er mera liberalitate pp̄ gr̄as hoī sine sufficienti merito gratis et liberaliter data. Cuz q̄ hō fit total̄ obnoxius et debitor sui totius idiget dono gr̄e gratū facientis per quā sibi deus p̄descendat: prius acce-

piando suam imaginē et voluntatē: q̄ operationē ab ipso manentē. Quia cū cā nobilior sit effectus: nullus pot̄ se facere meliorē: nec opus deo placēs: nisi ipse placeat. Ideo necesse ē vt d̄s p̄s v̄s respiciat ip̄z q̄ ad munera ei⁹. Non. n. q̄ bona facimus boni sumus: s̄z ecōuerso. Ideo ois radix meriti fundat in gratia gratū faciente: cuius ē hoies facere deo dignū. Et ideo p̄m̄uz eternū d̄r nō solū dari s̄z reddi etiā tanq̄ debituz et p̄ merito quodāmodo reddenduz. vnde dicit. D̄s vinee. i. d̄s pater: q̄ est d̄s iure creatiōis: q̄ vineā plantauit iure acquisitionis: et sic eaz liberauit iure emptionis: et sic cam p̄prio sanguine emit iure p̄seruationis: q̄ factū oēs expēsas: et oparios mittit: p̄curator suo. s. r̄p̄o. Pater dedit ei oia in manus. Ioh̄s. 13. Pater nō iudicat quēq̄: s̄z oē iudiciuz dedit filio. Vocā oparios: siue bonos: siue malos. vnde apoc. 14. Opa. n. illorum sequuntur illos. Et ideo subdit. Et redde illis: statim sine dilatione. Ad credem suā totam sine diminutione. vnde apoc̄clus prima corinth. 3. Vnusquisq̄ propriaz mercedē accipiet s̄m laborem suum.

Terna p̄lo ē: q̄ remuneratio d̄s magis pōderat caritatis magnitudinē: q̄ opēz difficultatē vel multitudinē. Et h̄ quo ad p̄m̄ium substantiale: q̄d̄ est d̄s: q̄ est substantia totius nostre salutis et b̄titudinis: et illo p̄fecte habito p̄fecta ē nobis b̄tudo. Per solā aut̄ caritatem p̄fecte habet: q̄ vbi caritas: ibi d̄s ē. Ioh̄s. p. Deus caritas est. Et ideo p̄z: q̄ faciens opus minoris laboris ex maiori caritate et feruentiori deuotione plus meretur de p̄mio substantiali: q̄ faciens opus maioris difficultatis et minori caritate. vnde Gregori. Adulti tarde incipiunt: et tamen eos sepe q̄ ipsos antecesserūt antecedunt. Nam dominus in suo sacrificio non pensat quantum: sed ex quanto p̄feratur. Vnde licet illi qui primo venerant videntur recedi p̄us: s̄z aliqñ alio modo fit. Iō d̄c. Incipiēs a nouissimis. Ratio: q̄ qñq̄ p̄tingit q̄ nouissime intrant religionē: dolent se tarde venisse: satagunt recompensare damnuz temporis amissi: et feruentiores inueniuntur in operibus iustitie et penitentię: p̄siderates tēps breuitatē. Et sic quandoq̄ meritis equātur et etiā precellunt eos qui p̄uenerūt: et sic nouissimi sunt primi et ecōtra. Nō tñ p̄pter h̄ in hac spe d̄z quis pigritare qñ sit p̄us: s̄z aliqñ sic pigritat nō tñ semp: vñ secur⁹ est festiare q̄ differre.

Quarta conclusio est: q. l. plures in diuersis
 statibus: diuersimode diuersis spibus: ad hu-
 ius vince culturam: et ad laboris remunerati-
 onem sint vocati: oibus tamen vnus datur vlt
 debetur denarius. vnde dicit. Luz venissent
 ergo qui circa vndecimā horam venerant: ac/
 ceperunt singulos denarios. i. vitam eternā:
 que fm Aug. equalis erit oibus: nulli longi-
 or: nulli breuior: merito: tñ diuersitatis fulge-
 bunt. Alij magis: alij minus. **P**ria cor. 10.
 Stella differt a stella in claritate. Et rps Job.
 16. In domo patris mei etc. **V**ic aut denari⁹
 vnus est in se. multiplex autem propter accipi-
 entū differētiā. **E**t nota q. oibus ē vnus
 denarius. s. retributio. Eadez oibus pfectio-
 nis mētura. **N**ā recta quedā p̄silia p̄cedūt re-
 cta desideria et recta opa. **S**d. n. sine consilio
 volumus vel agimus ad culturā vince nō per-
 tinet: q̄. du. n. sumus in via et in stadio curri-
 mus et in vinea laboramus. **P**lus p̄silio d̄ p
 fectiōne attingimus: q̄. affectu possumus ipri-
 mere: et in ope explere. **Q**uis. n. est q̄. se de-
 bere vel decere cognoscit: pfecte amplectit̄ vo-
 lūtatis et explet ope: **A**dulta. n. cognoscimus
 q̄ faciēda sunt: et nō ea statim volumus. **A**dul-
 ta etiā volumus que non facimus et facere pos-
 sumus. **T**unc in patria q̄. vnusq̄. debere
 vel docere cognoscit: totū vult: totū implebit:
 nō erit plus in p̄silio q̄. in desiderio: nec in de-
 siderio q̄. in operis exercitio. **E**adez ergo for-
 ma pfectiōnis erit in ratioe: que in voluntate:
 et hec est iucunditas perfecta dei: quia ex nulla
 parte inuenitur inequalitas: et implebitur illd̄
Apc. 21. Longitudo altitudo eius. s. ciuitatis
 p̄ quam aia signatur equalia sunt. s. cogitatio:
 voluntas: et opus.

Quartum principale.

Ira 4^m principale: vbi pponit nobis
 p̄sus ductoꝝ murmuratio cuz dicit.
Venietes aut̄ p̄mi. vbi sūt. 2. p̄es.

Prima p̄lo est: q. sancti intra se d̄ magni-
 tudine diuine clementie quodāmodo murmu-
 rant: hoc est admirantur: videntes q. d̄ tam
 copiose et supra merita electos suos remunere-
 rat: et citius et copiosius q̄. tarde venientes
 q̄. longo sibi tpe fientes: dum. s. illi sanctos
 superant in caritatis magnitudine et seruore.
Item ista murmuratio p̄t signare diuine pa-
 tientie admirationē: dum sancti vident puer-
 sos in mūdo isto florere et in cunctis p̄spera-
 ri: et cōuerso bonos et innocentes dep̄rimū in

omnibus et tribulari. vnde Abacuch p̄. **Q**ua-
 re nō respicis sup̄ inique agētes et taces p̄culcā-
 te impio iustiore se? **U**nde dicit. Venietes aut̄
 primi. i. p̄mo vocati. Arbitrati sunt q. plus ef-
 sent accepturi: s. frustra vt dictū est: q. accepe-
 runt et ipsi singulos denarios iuxta conuentio-
 nem: et ideo murmurabant.

Secunda p̄lo est: q. causa hui⁹ murmuratio-
 nis fuit: q. ineq̄liter merētibz p̄stitit eandē
 remuneratiōez. d. **A**dij nouissimi vna hora
 se. et. s. in p̄mo. **Q**ui portauim⁹ pondus diei
 et estus. **L**argitiō. n. seu dispēfatio in presentī
 et glie i futuro nō potest a nobis dijudicari: cur-
 .s. vni plus: alteri minus largiat: s. iudic or dia-
 tionī: qui p̄derator est spirituum: et cui omne
 cor pz: et voluntas loquit̄: est p̄tentus reliquē-
 dum: p̄pter h̄: q. p̄nam gratiam nullus me-
 reri potest de p̄digiō. **G**loriā vero possum⁹
 mereri ex ordinatiōe diuina: non tñ mensurat̄
 fm actum exteriorē qui soli deo quo ad ei⁹ va-
 lores notus est: vnde pondus p̄t signare le-
 gis mandatu: estus temptatiōnū calores por-
 tamus. i. succumbimus.

Quintum principale.

Ira quintū principale: vbi pponit
 nobis murmuratiōis iusta rephēfio
 cū d̄. **A**lle r̄idēs. vbi sūt. 4. p̄es.

Prima p̄lo est: q. d̄s murmuratiōe iniu-
 staz rep̄mit p̄ suaz equitatē: et ex eo q. nō infert
 iniurias. **U**nde d̄s nō agit iustus cuz vno q̄.
 cum alio fm **R**ichar. in 4° suo. **S**z vna dei
 actio nō p̄t esse iustior alia: nisi aut p̄ p̄para-
 tionem ad voluntatē eius a qua egreditur: aut
 p̄ p̄paratiōe ad effectū ad quem terminatur.

Primo deus non agit iustus cuz vno q̄
 cum alio: q. vna et eadē est eius volūtās a qua
 egreditur ois eius actio circa creaturaz. **N**ec
 fom⁹. **M**az q̄. vnus cuz alio agat maiorem esse
 ctum iustitie q̄. cū alio: tamē nō sequit̄ q. actio
 eius circa vnū sit iustior: q̄. circa aliū. **I**ustitia
 enīz in q̄. daz equalitate p̄sistit: siue fm quāntita-
 tem: siue fm p̄portione. **E**qualitas autē vtra
 q̄. tanta ē in paruis q̄. ta in magnis. **P**ropor-
 tio enīz quatunq̄ ad duo eq̄lis est: p̄portio. vi-
 ginti ad decē: vtraq̄. n. est dupla: **D**cus. n. in
 agēdo: cū quolibet suar eq̄litatez p̄portionis i
 diuisibili. **A**d hoc aut̄ nos nō asstringimur p̄-
 p̄ter difficultates in nobis mediū attingendi:
 vt dicit p̄sus. 2. **E**sb. **E**t ideo q̄. vnus iusti⁹ p̄s-
 sumus agere cū vno q̄. cuz alio: plus ad pun-
 ctale mediūz appropinquando: non sic potest

Sermo

dici de deo. vnde dicit. Amice nō facio tibi in-
uriā: ex eo q̄ facit iustitiam. Nonne ex de-
nario ꝛc. Et s̄m Ibero. Ex p̄formitate imagi-
nis: ꝛ reformatione. Dicit autem viij: q̄ vna
equalis fuit singulis murmurādi occasio.

¶ Secunda p̄clo est: q̄ l̄ per peccatum sum⁹
filij: tamen dicitur amicus eius. p̄pter cari-
tatem: quam h̄ ad nos: l̄ eum offenderimus
multip̄t̄ vt in inimici. vnde vocat eum amicum
per fidei susceptionem: ꝛ per actionem vel ca-
ritatis vnionem. Tolle q̄ tuum est. q. d. si tu
seruares denarium decalogi: ego tibi redde-
rem denarium mercedis eterne. Tolle q̄ q̄
tuum est. i. penaz eternaz: quam meruisti pro-
pter p̄ceptoz p̄temptum. Et vade. s. in ignē
eternum: vel si murmur de bono sumitur. vñ
de q̄ murmurauit: nō tamen in murmure p̄ri-
nax fuit. Tolle q̄ tuuz est. i. vitam eternam
quam promisi. Et vade in gaudium domini
tui. Nec tibi displiceat: si absq̄ damno tuo ali-
us tecum p̄mictur. Si vero murmuratio su-
mitur pro admirari: tunc sic. Tolle ꝛc. i. desi-
ne admirari: q̄ bonitas mea est inhausbilis
ꝛ infinita.

¶ Tertia p̄clo est: q̄ omnia que nobis ex di-
uino arbitrio conferunt ꝛra talia nō est mur-
murandum. Quis ratio est: q̄ voluntas dei
est causa oium que sunt. Si. n. haberet deo vo-
luntas cām: erit aliquid: quod antecedit volū-
tatem dei: q̄ nefas est credere. Qui igit̄ que-
rit. quare fecit deus h̄ vel hoc? Respondetur
Quia ipse voluit. Qui autem q̄rit. quare vo-
luit? matius aliquid querit: q̄ sit dei voluntas
Nihil autem aliqd matius inueniri p̄t. Com-
pescat ergo se humana temeritas: ꝛ illud q̄
non est: nō q̄rat: ne illud q̄ est non inueniat.
Hec Augu. vnde sequitur. Volo autem ꝛc.
Huc. i. in p̄nia feruent. Sicut ꝛc. s. innocē-
tia torpent. Et ne illicita credatur ista volun-
tas: subdit. An non licet ꝛc. Quia. n. voluit:
ideo licitum est. Nihil enim potest velle: nisi
licitum ꝛ bonum.

¶ Quarta p̄clo est: q̄ inuidus q̄tum in se est
nititur impedire libertatem diuine bonitatis.
Nam oculis tuis deberet placere pulchritudi-
nem bonitatis mee: sicut oculis sanis nāllter
grata est lux. Eccl. xi. Dulce lumen ꝛc. Sz
oculi tui sani non sunt. Et sicut dicit Augu.
Malato nō sano pena est panis: oculis infir-
mis odiosa lux. Tantum. n. monst̄r est inui-
dia: q̄ oēs sensus peruerit. Non p̄t bonum

audire de illo: cui inuider. vnde. p̄. Re. 18.
Eum audisset Saul de strēnitate David:
doluit ꝛ puerit̄ vñsum. vnde seq̄t̄ ibi. Iaz nō
rectis oculis aspiciebat saul danid. S̄m̄ linguā
vñ de fratribus Joseph dicit̄ gen. 37. Ad nō
poterant ei q̄c̄q̄ pacifice loq̄. Sequit̄. An ocu-
lus tuus neq̄ est. Oculis. s. rōnis: q̄ puerse
tudicas: ꝛ meā bonitatem arguendū putas.
Quia ego bonus sum: ex nā. s. bonitatis mee
dona gratie ꝛ glorie coicans. Chryso. De da-
tu eius nemo iuste murmurat: q̄ ampl̄ dat̄ q̄
hō desiderat.

Sextū p̄ncipale.

Extum p̄ncipale est de dictoz ad p
s positum applicatiōe: cum dicit̄. Sic
erunt ꝛc. vbi sunt due p̄clusiones.

¶ Prima p̄clo est: q̄ saluator. d. Sic erit no-
uissimi p̄mi ꝛc. Ostendens q̄ vñdecima ho-
ra venientes. s. illi qui in vltima senectute con-
uertuntur: fierent audiores: ne se existimarēt
minus hitros. vñ dicit̄. Sic. n. nouissimi dñ
modo plus ferueant amore: erunt p̄mi. i. in
p̄mij retributiōe. **¶** Ratio est. Adulti. n. p̄s
feruentes: postea torpent. Et q̄. Adulti p̄s
frigidī: postea inardescūt. s. actamus igit̄ s̄m
p̄siliū Senecę. q̄ in timere fieri p̄suevit: vt
qui tardius exierāt: moram velocitate cōpen-
sent: vt patuit in Adagdalcna: q̄ tarde incepit
ꝛ multos alios caritatis feruore antecessit. vñ
sic. Nouissimi in p̄pria reputatione. Erunt
p̄mi. i. digniores in diuina acceptatiōe. Et hō
dicit̄ Chryso. Erunt p̄mi ꝛc. Los occulte in-
finuat: qui a principio virtute claruerūt: ꝛ pos-
tea virtutem p̄c̄pererunt: ꝛ rursus eos q̄ ma-
lita reducti sunt: ꝛ multos supercellēbāt.

¶ Secda p̄ est: q̄ arcta est via que ducit ad pe-
nitentiam. ꝛ pauci gradiunt̄ per illā. Ideo vi-
uamus: vt pauci a seculariū nos tumultu sepa-
rando. vñ infert Ansel. di. Quapropt̄ q̄c̄q̄
nō dum viuūt vt pauci: aut vitā suā corrigēdo
se colligat inter paucos: aut cuz mltitudine si-
meat reprobationē. vñ dicit̄. Adulti sunt vo-
ad fidē ꝛ meruū: pauci vero ele: ad caritateꝛ
bitudinis p̄miz. vnde Bre. d. Ad fidē. n.
plures veniunt. ꝛ ad celeste regnum pauci p̄-
ducuntur. Pleriq̄ deuz vocibus sequunt̄: ꝛ
noibus fugiunt. **¶** Et h̄ igit̄ duo pensare de-
bemus. **¶** Primum est vt de se nemo p̄sumat
q̄ ꝛ si iam ad fidez vocatus est: vñ ad regnū
sit eligendus: nescit. **¶** Secūm vt vnusquisq̄
p̄mum suum: quem iacere in vitij s̄p̄icit:
despicē nō audeat: q̄ dñc mie diuinitas igit̄.

Dominica in. lx. Sermo. 37. de euāg.

In turba

plurima puenirent et de ciuitatib⁹ pparent etc. Luc. 8. Secūdu q. dicit pbs. 2.º pbi. Omnia agentia agūt ppter finem. Sz qz bea-

titudo ē finis humane salutis. Saluator volēs nos beatificare: coagit ad salutē tanq̄ in finē et ideo in finem non p nos: sed ab alio ordina mur. Tum qz tota natura coopat ad dīm: sicut instrumentum ad agens principale: tū qz par ticularis cause mouent a causa vniuersali. Si cut rector ciuitatis qui intendit bonuz commu ne: mouet suo imperio omnia p̄cularia officia ciuitatis. Et ideo necesse est vt huusmodi natura vtriusque principalis agentis quasi instrumētum ppter finem beatitudinis virtuali cause vniuersali coopetur que est voluntas diuina: que in bonum vniuersale se extendit. vt innuit i euāgelto sub methapora semis. vnde Theo. Non cessat autē dē filius in nostris animab⁹ seminare nō solum cū docet: sed etiam cū creat in nostris animabus semina sua cui⁹ dicit. Cū turba multa etc. vbi tria notant aduertenda

Prīmū principale.

Ira primū principale: vbi pponitur nobis satoris liberalitas cum dicit.

Cū turba plima. vbi sit sex p̄lones.

Prīma conclusio est euidere qz dicit sator et dicit fm quēdam q. sator coiter dicit ille: qui intendens fructuz p̄fectionē: originē generis illoz fructuz habitabit et disponit: siue seminādo siue plantādo tempore opportuno: vt sic crescendo fm genus suū pferat sibi fructū.

Secūda conclusio est q. multi sunt seminatores spiritualium: que heu quasi omnia pierunt. vnde conqueritur Ber. dicens. O genus adam qz multi seminauerunt in te: et tamē p̄ciosus semē qz male perit. Seminavit in terra nostra p̄ de corde suo filius: filius veritatē: spiritus sanctus caritatem. Angeli prudentiaz Apostoli substantiaz. Martyres fortitudinez Confessores iustitiam. Virgines castitatē. et quilibet iustus meritoriam actionem.

Tertia conclusio est q. licet diuersi diuersi modo diuersa seminauerunt: tamē p̄prie et p̄ncipaliter hunc satores intelligimus saluatorem qd ostēdit Eusebius. d. Exiuerunt autem a

patria celesti: et ad homines descenderunt non tū vt sererēt. Neq. . n. erāt satores: sed admīnistratores spūs in mysteriuz missi. Moyles ē et p̄p̄be post eum nō sciauerunt hoib⁹ mysteria regni celoꝝ: sed retrahēdo inspicētes ab errore negrē: et ydoloꝝ clū. Solus autē oīnz sator v̄bum dei exiit euāgelizaturus noua semina. s. mysteria regni celoꝝ. Et iō dicit euā Beda. Satores istum nullū mēstus qz filius dei itelligere possumus: q. de sinu patris: qua creature nō erat accessus: egrediēs ad h. vent in mundū: vt testimonium phiberet v̄itati.

Quarta p̄ est: q. iste sator celicus ad recipiendum efficaciter h. semen dīnum: cor bumile et discretū habilitat et disponit: ifirmitates morales admonēdo: et spūalem p̄fectū p̄monēdo Nam fm Amb. fragilitas humana firmuz neq. in tanto seclī lubrico tenere vestimentum et aduersus erroꝝ remedia: cui bonus medicus demōstrauit. Spem venie index miseris: cors nō negauit. Qd notat cum dicit. Cū turba plima. s. in mūdi sollicitudinibus dispersa conueniret. s. i. vno p̄posito deo adherēdi. Et de ciuitatibus: nō de villulis ruresibus: innuēs q. nō solum simplices: s. p̄iti et magnates xp̄z qz sequebant. vnde dicit. Propabat ad h. v. s. exigentā cuiusq. oibus sua beneficia cōi caret: donādo: alendo: sanādo. vnde fm Ambro. Dñs p̄tult mltis varia gnā sanitati: nec tpe: nē loco cepit a studio sanādi turbā cobibē

Quinta p̄ est: q. h. parabola sit rex dissimilium sub aliq. similitudine facta p̄paratio: et qbusdā eēt obscure p̄p̄ eoz malitiaz: tū dñs vsus est frequēter pabolis p̄p̄ motiua.

Prīmū qz simplicibus dabāt clariorē intellectum: et si non p̄ma audire: saltem iterata replicatōe seu ēt expositōe. vbi discipuli intellectū h. pabole petierunt sibi a xp̄o exponi. Secūdo vt indignis secreta fidei nō paderent. vii Mat. 7. Nolite scūz dare canibus. Tertio vt vestigium dīne sapie in creaturis singlis discam⁹ ingredi: fm illd Ro. p̄. Inuisibilia dei p̄ ea q̄ facta sunt etc. Quarto vt ex paucis v̄bis ples intellectus inuenirent. Quinto vt attentiores faceret auditores. Osuenerunt. n. hoies in obscuris: q̄ in qbusdā raris se plus exercere: et manifesta p̄tēnere. Sexto vt a simplicib⁹ facilius ei⁹ doctina retineret. Et cognitis quippe manuacul intellectus ad cognitionem alioꝝ. Et hoc est qd dixit. Per similitudinem. i. in parabola.